

۲۶
شناختن پیش‌دبستانی
دوره پنجم، شماره ۴
تابستان ۱۳۹۲

روز شنبه ۲۵ آبان، سردبیر و اعضای تحریریه فصل نامه رشد پیش‌دبستانی از مراکز پیش‌دبستانی در شهری بازدید و جلسه‌های با مؤسسان و مریبان پیش‌دبستانی در این شهرستان برگزار کردند. در این برنامه زهرا گل محمدی، معاون آموزش ابتدایی شهرستان ری؛ مهدی حسینی، کارشناس ارزیابی پیش‌دبستانی استان؛ محمد سهرابی، نماینده توزیع مجله‌های رشد در شهرستان ری؛ فاطمه شاطری، کارشناس ارزیابی ناحیه در ری؛ دکتر فرخنده مفیدی، استاد دانشگاه و سردبیر مجله رشد پیش‌دبستانی؛ فریده عصاره و مسعود تمہانی فرجاد، اعضای هیئت تحریریه نشریه و شهلا فهیمی، مدیر داخلي فصل نامه رشد پیش‌دبستانی حضور داشتند.

فرهنگ‌سراه‌ها ابتکار عمل را در دست گرفته‌اند

زهرا گل محمدی جدایی پیش‌دبستانی از آموزش ابتدایی را لطمه‌ای به پیش‌دبستانی دانست و گفت: «هم اکنون پیش‌دبستانی‌هایی موفق‌اند که زیر نظر مدارس غیرانتفاعی اداره می‌شوند و یک مدیر بالای سرشان است.» معاون آموزش ابتدایی شهرستان ری واگذاری پیش‌دبستان به بخش خصوصی را دلیلی بر نبود نظارت بر پیش‌دبستانی‌ها دانست و درباره برگزاری دوره‌های پیش‌دبستان در نوبت بعداز ظهر تأکید کرد که این مدارس به نوعی رها شده هستند. او به کاهش یک سومی دانش آموزان دوره پیش‌دبستانی نسبت به سال گذشته اشاره کرد و اظهار داشت: «سراهای محله، فرهنگ‌سراه‌ها، خانه‌های فرهنگ و شهریانو که فضاهای زیبایی دارند و از طرفی برنامه‌های آموزشی فوق برنامه دارند، اولیا و نوآموزها را به سمت خود جذب می‌کنند.»

بازدید از مراکز پیش‌دبستانی در شهری دیدار با مؤسسان و مریبان پیش‌دبستانی

بادگیری سوق

ائلدار محمدزاده صدیق

۲۷

رشدآموزش پیش‌دستانی
دوره پنجم شماره ۴
۱۳۹۳ تاستان

«۵۰ نوآموز در دو کلاس در این مرکز پیش‌دستانی تحت آموزش هستند». سعیده صمدی، مدیر و مؤسس پیش‌دستانی نیکان برنامه‌های دوره پیش‌دستانی را منطبق با برنامه استان و شامل آموزش قرآن، نقاشی، خلاقیت، ریاضی و علوم دانست. او با بیان اینکه در مراکز پیش‌دستانی آموزش الفبا نداریم، علت آن را کاهش انگیزه دانش آموزان در کلاس اول دستتان دانست. او تلاش در دوره پیش‌دستانی را بالا بردن خلاقیت در نوآموزان عنوان کرد. صمدی با اشاره به اینکه بچه‌ها از چهار

سالگی آموزش‌پذیرند و هم‌اکنون در کشورهای توسعه‌یافته آموزش کودکان از سنتین کم صورت می‌پذیرد، گفت: «در شرایطی که هوشمندسازی مدارس در حال انجام است و کار کردن با کامپیوتر در مدارس معمول است، بهتر است شیوه‌های نوینی را برای آموزش و تربیت نوآموزان در پیش‌دستانی به کار ببریم.»

مجوز تأسیس پیش‌دستانی به مدیر مدرسه داده شود

فرشته علیخانی، مدیر مدرسه ابتدایی دخترانه نیکان، جدایی پیش‌دستان از دستان را سبب بی‌نظمی دانست و گفت: «وقتی مجوز مدرسه پیش‌دستانی به مدیر مدرسه داده شود، احساس مسئولیت بیشتری وجود خواهد داشت و کارها منظم‌تر پیش خواهد رفت.» او گفت: «در سال گذشته، که اداره پیش‌دستانی با مدیر مدرسه بود، ۳۰۰ نوآموز در مقطع پیش‌دستانی و در نوبت بعد از ظهر داشتیم که این تعداد امسال به ۵۰ نوآموز تقلیل یافته است.»

پیش‌دستانی هدایت

وجیهه صحیحی کمال، مدیر پیش‌دستانی پسرانه هدایت است. او با بیان اینکه این مرکز یک کلاس پیش‌دستانی با ۲۸ دانش آموز دارد، از جمله نتایج منفی جدایی پیش‌دستانی از آموزش ابتدایی را

تحلیل مطالب سبب ایجاد فکر و ایده‌جديدة می‌شود

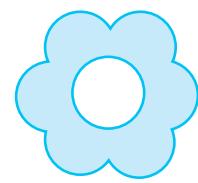
سردبیر فصل نامه رشد پیش‌دستانی با بیان اینکه رویکرد رشد پیش‌دستانی تحلیلی، آموزشی و اطلاع‌رسانی است، گفت: «با توجه به دوره انتشار نشریه، که فصل نامه است، اطلاعات به گونه‌ای تقسیم‌بندی شده است که در زمان مطالعه تازگی خود را از دست ندهد.» او بخشی از مطالب نشریه را با هدف آموزشی دانست و تأکید کرد که در این زمینه از مریبی‌های دوره پیش‌دستانی خواسته شده است تجربه‌های خود را در اختیار فصل نامه رشد قرار دهند تا منتشر شود. او به بخشی در نشریه با عنوان معرفی آموزش‌پیش‌دستانی سایر کشورها و آشنایی با مریبان بزرگ پیش‌دستانی به منظور ارائه ایده‌های شناسان اشاره کرد و این مطالب را الهام‌بخش و مؤثر در روند آموزشی دانست. خانم مفیدی به اختصاص صفحه‌ای برای اولیا و مریبان اشاره کرد و تأکید کرد که در هر بخش اطلاعات آموزشی منتقل می‌شود. او در بخشی از صحبت‌های خود خواهان تحلیل مطالب نشریه از سوی خوانندگان و بمویژه مریبان پیش‌دستانی شد و گفت: «تحلیل مطالب سبب ایجاد فکر و ایده جدید می‌شود و انتظار ما این است که خوانندگان فصل نامه رشد مطالب آن را تحلیل کنند و همچنین با ارائه مقاله‌های علمی کمک کنند به هیئت تحریریه فصل نامه رشد پیش‌دستانی باشند.»

کاهش نوآموزان دوره پیش‌دستانی

کارشناس ارزیابی پیش‌دستانی استان تهران اظهار داشت: «در دو سال گذشته ۴۵ هزار نوآموز در شهرستان‌های استان تهران داشته‌ایم که با رویکرد ایجاد شده از سال گذشته مبنی بر غیرانتفاعی بودن دوره پیش‌دستانی این تعداد به ۳۰ امسال به ۳۵ هزار نفر تقلیل یافته.» مهدی حسینی تعداد مریبان ثبت شده و فعال در مراکز پیش‌دستانی استان را ۱۷۰ نفر عنوان کرد و درباره محتوای آموزشی در دوره پیش‌دستانی گفت: «دو کتاب توسط استان تالیف شده است که تحت عنوان کتاب قدر مراکز قرار می‌گیرد و همچنین کتاب قرآن رنگین‌کمان، تالیف آقای مسعود تهرانی فرجاد نیز به مراکز پیش‌دستانی در استان ارائه می‌شود.»

پیش‌دستانی دخترانه نیکان

مؤسس مرکز پیش‌دستانی دخترانه نیکان با بیان اینکه فضای مازاد مدرسه دولتی را اجاره کرده و پیش‌دستانی مستقل ایجاد کرده‌ایم، گفت:

۲۸
شناختن پیش دبستانی
دوره پنجم، شماره ۴
تابستان ۱۳۹۲

غیراجباری است اما می‌تواند شوق و امید ایجاد کند، اظهار داشت: «برگزاری این دوره دلهره و بیمهای هم دارد اما شوق و ذوق ایجاد شده بیشتر است.» او با بیان اینکه هم‌اکنون دوره پیش از دبستان از جایگاه بالاتری نسبت به سال‌های گذشته برخوردار شده است، توضیح داد: این نگاه و جایگاه در خود مریبان است و تا دل شما فرق نباشد، نمی‌توانید کسی را نگه دارید.»

مفیدی در بخشی از صحبت‌های خود، خطاب به مریبان دوره پیش از دبستان گفت: «بیالید به خودتان که مری کودکانی هستید که گاه و حتماً بهتر از بسیاری از والدین می‌توانید عمل کنید؛ چرا که هر لحظه با کودکانی هستید که بسیاری از والدین که حتی خانواده به سامان دارند، نمی‌توانند هر لحظه در کنار خانواده‌شان باشند و این فرصتی برای شمامت که بتوانید آن‌ها را بسازید.»

در دوره پیش‌دبستانی حلقة انس و الفت با قرآن و اهل بیت را گره بزنیم
مسعود تهرانی فرجاد، عضو تحریریه و مؤلف کتاب قرآنی رنگین‌کمان برای دوره پیش‌دبستانی نیز در این جلسه گفت: رمز موفقیت در آموزش پیش‌دبستانی علاقه و انگیزه است و تنها از منظر یک شغل نگریستن راهگشا نخواهد بود. ایشان با طرح دو سؤال (آیا همه کودکان با مادرانشان مأنسوس هستند؟ آیا همه کودکان به مادرانشان علاقه‌مند هستند؟) ادامه داد: «ممکن است کودک به مادرش علاقه‌مند باشد، اما این رابطه مادر و فرزندی است که سبب انس ماندگار کودک با مادرش خواهد بود» او اولین لازمه کاری مری پیش‌دبستانی را دوست داشتن کودکان دانست و گفت: «باید به کارمان علاقه‌مند باشیم و زمینه‌های انس به کودک را فراهم کنیم.» نیز با بیان اینکه باید کودک را برای خودش دوست داشته باشیم، اظهار داشت: «باید تک‌تک کودکان را از نگاه محبت‌آمیز

حقوق و مزایای مریبان عنوان کرد و گفت: «شاهد آن هستیم که بیمه مریبان به موقع پرداخت نمی‌شود و مشکلاتی را ایجاد کرده است.» او با بیان اینکه اگر پیش‌دبستانی از دبستان جدا نمی‌شد، کار منسجم‌تر انجام می‌شد، ادامه داد: «مزایای شغلی مریبان پیش‌دبستانی باید حفظ شود. او تأکید کرد که آموزش نوآموزان براساس دستورالعمل‌ها انجام می‌شود و مشکلی در این زمینه وجود ندارد.»

پیش‌دبستانی شوق و امید را در نوآموزان ایجاد می‌کند

فرخنده مفیدی، سردبیر فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی، هدف از این بازدید را اطلاع از وضعیت ارتباط مریبان با فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی عنوان کرد. او درباره محتویات فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی گفت: «در تمام دنیا هدف‌گذاری‌ها و سیاست‌های آموزشی با شناخت مخاطبان شکل می‌گیرد.» سردبیر فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی با بیان اینکه درباره پیش از دبستان، به حق، با مظلومیت‌هایی مواجه شده‌ایم، ادامه داد: «ضرورت اطلاع‌رسانی درباره پیش از دبستان زودتر از این باید شکل می‌گرفت.» او گفت: «شاید در سطح آموزش و پژوهش این تنها مجله تخصصی‌ای باشد که از مجاری مورد تأیید وزارت آموزش و پژوهش و سری مجلات رشد به دست مریبان می‌رسد.» او گفت: «کوشش گروه تحریریه این است که مطالب و موضوعات مورد نیاز، با فراز و فرودهایی که دارد، به نحوی آبرومندانه و ارزشمند ارائه شود.» این استاد دانشگاه علامه طباطبائی درباره مریبان دوره پیش‌دبستانی گفت: «مریبان دوره پیش‌دبستانی کارگزاران امر تربیت در حساس‌ترین دوران رشد محسوب می‌شوند و نیازمند مطالعات فراوانی هستند.» او با بیان اینکه اطلاعات باید از مجاری درست و صحیحی به مخاطبین انتقال یابد، ادامه داد: «از جمله اهداف اساسی فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی به روز کردن دانش مریبان و ارتقای سطح اطلاعات آن‌هاست.» او گفت: «طبقه‌بندی موضوعات فصل‌نامه براساس نیاز مریبان سرتاسر کشور است.» مفیدی درباره انتشار مطالبی درباره ساختار آموزشی پیش از دبستان گفت: «باید دید که ساختار آموزش پیش از دبستان در سند تحول کجاست و ما این نوع آموزش‌ها را در چه مسیری باید هدایت کنیم.» او با بیان اینکه دوره پیش‌دبستان

۲۹

رئیس‌جمهوری پیش‌دبستانی
دوفونم شماره ۴
تایستان ۱۳۹۳

وقتی صحبت از امکانات آموزشی و چیدمان کلاس‌ها می‌شود، باید شرایط آن نیز مهیا باشد». او در ادامه افزود: «یک فصل‌نامه یا مجله هرگز ادعای این را ندارد که دوای هر دردی است». او با بیان اینکه نسخه‌های تربیتی همانند نسخه‌های پژوهشی نیستند بلکه زمان‌برند توضیح داد: «نسخه‌های تربیتی رانمی‌شود برای همه پیچید، علت آن نیز متفاوت بودن انسان‌ها بیکدیگر است». سردبیر فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی آرایش منظم کلاس را مؤثر بر یادگیری و روحیه مربی دانست و توضیح داد: «پیامده‌نده و پیام‌گیرنده تحت تأثیر عوامل محیطی هستند». او گفت: «اگر در مجله بحثی درباره خلاقیت و یا چیدمان وسایل صورت می‌گیرد، نشان‌دهنده جایگاه آرایش و نظم در یادگیری است و اینکه تا چه حد در ایجاد روحیه در مربی تأثیر دارد» او ادامه داد: «دانستن اینکه عوامل خلاقیت چیست، سبب خواهد شد که بدانیم چگونه ناخواسته به کشتن خلاقیت کمک می‌کنیم و یا اینکه بدانیم شش سال اول زندگی سال‌هایی هستند که اگر ایجاد خلاقیت نکنیم، دیگر دیر شده است». خانم مفیدی ۴۸ صفحهٔ فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی را تلنگرهایی دانست که یک سری اطلاعات را انتقال می‌دهد و چون نسخ تربیتی، نسخ فرموله نیستند، برای همه یکسان عمل نخواهد کرد. در ادامه جلسه یکی از شرکت‌کنندگان خواهان آموزش مفاهیم و معرفی کتاب‌های کاربردی در مجله شد. سردبیر فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی توضیح داد: «مقاله‌های منتشر شده در مجله به طور مستقل ارائه‌دهنده اطلاعاتی هستند که کهنه‌نمی‌شوند». او استقبال از فصل‌نامه رشد پیش‌دبستانی را باعث مباحث آموزش‌پیش‌روش دانست و گفت: «این فصل‌نامه توائیسته است در مدت کوتاهی جایگاه خود را در سرتاسر کشور پیدا کند و مخاطبان فراوانی داشته باشد». مفیدی همچنین دربارهٔ معرفی کتاب گفت: «در این بخش سعی شده است کتاب‌های جدید تالیف و یا ترجمه شده در حوزهٔ کودک و نوجوان معرفی شود». او همچنین به صفحهٔ دل‌نوشته‌ها اشاره کرد و گفت: «به‌دلیل اینکه قصد انتقال تجربه‌ها، خاطرات و نوآوری‌های ذهنی مردمیان پیش‌دبستانی را داریم، از تمام مردمی‌ها تقاضا می‌کنم که مطالب مرتبط را به این صفحه ارسال کنند». برنامه بازدید از مراکز پیش‌دبستانی شهری ری از ساعت ۸ صبح شروع شده بود، با همراهی مردمیان پیش‌دبستانی شهری ری ادامه یافت و در ساعت ۱۶ به پایان رسید.

خودمان محروم کنیم». او گفت: «کلاس پیش‌دبستانی نباید فضا و کلاس قهرمان‌پروری باشد بلکه همه کودکان باید احساس موفقیت کنند». تهرانی فرجاد مهم‌ترین نکته را این‌گونه عنوان کرد: «همه باید خود را در خدمت قرآن بدانیم و اگر بتوانیم در دوره کودکی و پیش‌دبستانی حلقة انس و الفت را با قرآن و اهل بیت گره بزنیم». او با بیان اینکه زمینه‌هایی را ایجاد می‌کنیم که فطرت کودکان به قرآن میل پیدا می‌کند، ادامه داد: «در پیش‌دبستان باید به‌دبناال این بود که فطرت بچه‌ها با قرآن انس و علاقه پیدا کند» وی آخرین نکته را ایجاد شوق یادگیری و یادگرفتن در کودکان دانست و گفت: «باید کاری کنیم که کودکان از فضای پیش‌دبستانی لذت یادگیری ببرند». او گفت: «باید فضایی را ایجاد کنیم تا قبل از اینکه بچه‌ها به سمت آموزش و مستقیم‌گویی بروند و یک سری اطلاعات را بدش شود، شوق یادگیری در آن‌ها ایجاد کنیم، به‌ویژه در امور دینی علاقه به یادگیری قرآن را در آن‌ها ایجاد کنیم». تهرانی با بیان اینکه در فعالیت‌های پیش‌دبستانی باید از مستقیم‌گویی پرهیز کنیم، ادامه داد: «فضای کلاس پیش‌دبستانی نباید به عباراتی مانند تکان نخور، بنشین، سخنرانی مستقیم، با شما هستم و حواس است کجاست، بگذرد. باید وقت کلاس با شعرهای زیبا، بازی، قصه و بحث و گفت و گو و نقاشی بگذرد». او با بیان اینکه کلاس پیش‌دبستانی باید پویا باشد، گفت: «اگر این موارد با هم آمیخته شوند، آن موقع است که کودک با شما انس می‌گیرد و به کلاس شما علاقه‌مندی‌شود».

تأثیر نسخ تربیتی نیازمند زمان است

در پایان جلسه پرسش و پاسخ برگزار شد. خانم مفیدی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه برخی از مطالب فصل‌نامه رشد نیاز به امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری دارد که در جامعه ما مهیا نیست، گفت:

